

Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen 2022–2025 (OVTES 2022–2025) sopimusmuutosten soveltamisohjeet

Tässä yleiskirjeen liitteessä (liite 2) käydään läpi sopimusmääräyksiin tehdyt muutokset tulkinta- ja soveltamisohjeineen. Muutoksia tarkastellaan yleisluonteisesti yhteenvetona sekä erikseen yksityiskohtaisesti osioittain ja liitteittäin.

Muuttuneet määräykset löytyvät erikseen myös yleiskirjeen liitteestä 3, mutta tässä liitteessä kuvataan kutakin muutosta yksityiskohtaisemmin ohjeistusteksteillä, jota ei löydy varsinaisesta sopimusmääräyksestä.

Tämä yleiskirjeen liite keskittyy erityisesti vuonna 2022 voimaan tuleviin sopimusmuutoksiin. Sen jälkeen voimaan tulevien sopimusmääräysten tulkinta- ja soveltamisohjeet annetaan myöhemmin erillisellä yleiskirjeellä.

Tämä yleiskirje ei sisällä ohjeistusta kunta-alan palkkarakenteiden ja palkkauksen kehittämisohjelmasta vuosille 2023–2027, josta ohjeistetaan niin ikään myöhemmin erillisellä yleiskirjeellä.

Vaikka tarkempi ohjeistus vuoden 2022 jälkeiseltä sopimuskaudelta annetaan myöhemmin, pyritään tässä kuitenkin antamaan kokonaiskuva kaikista sopimuskauden muutoksista. Myös vuoden 2022 jälkeen tulevista sopimusmääräysten muutoksista on vähintäänkin maininta ko. OVTES:n osion tai sen liitteen ohjeistusteksteissä. Vuosien 2023 ja 2024 yleiskorotuksia ja paikallisia järjestelyeriä ei kuitenkaan käydään läpi erikseen OVTES:n osioittain ja liitteittäin, sillä niiden lopullinen suuruus ei ole vielä tiedossa.

Kaikki vuonna 2022 tulevat muutokset ei ole vielä tiedossa tätä yleiskirjettä tehtäessä. 1.10.2022 voimaan tulevan keskitetyn erän käyttö neuvotellaan vasta alkusyksyllä. Keskitetyn erän käyttö voi joutaa varsinaisten palkankorotusten lisäksi myös sopimustekstien muutoksiin. Niistä ohjeistetaan erikseen lokakuussa 2022.

Teknisimmät, tulkintaan vaikuttamattomat muutokset on jätetty pois yleiskirjeestä, vaikka ne näkyvätkin myöhemmin julkaistavassa OVTES 2022–2025 sopimuskirjassa. Tällaisia muutoksia ovat tyypillisesti esim. kielioppikorjaukset ja päivitettyt viittaukset.

Tämän liitteen soveltamisohjeet on laadittu yhdessä JUKO ry:n kanssa ja osapuolet ovat sen sisällöstä yksimielisiä.

Sopimusmuutoksista yleisesti

OVTES 2022–2025 sisältämät muutokset voidaan jakaa seuraavasti:

- Kaikkia osioita ja liitteitä koskevat palkankorotukset (yleiskorotukset ja paikallinen järjestelyerä)
- Osioittain ja liitteittäin eri tavoin toteutetut tekstimuutokset ja niihin mahdollisesti liittyvät palkkojen tasokorotukset. Osa tekstimuutoksista

on kustannusvaikutteisia, jotka ne vähentävät kyseisen vuoden yleiskorotusta ja/tai paikallista järjestelyerää. Mm. tästä syystä OVTES:n yleiskorotusten ja paikallisten järjestelyerien suuruudet voivat erota muista sopimusaloista.

- **Vuoden 2022 OVTES:a koskevat palkankorotukset:**

o Yleiskorotus 1.6.2022 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan 2,0 prosentilla. Korotus koskee kaikkia OVTES:n liitteitä ja osiota.

Osio B 19 § koulu/oppilaitos- ja kuntakohtaisen lisätehtävän palkkiota sekä Osio B liite 1 23 §:n taide- ja taitoaineiden lisiä korotetaan 2,0 prosentilla.

Yleiskorotetut peruspalkat ja muut palkkiot ilmenevät OVTES 2020–2021 palkkaliitteestä.

1.6.2022 yleiskorotuksella tarkistetut peruspalkat ja muut palkkiot ilmenevät OVTES 2022–2025 palkkaliitteestä, joka julkaistaan KT:n kotisivuilta osoitteessa www.kt.fi/sopimukset/ovtes/palkat-palkkiot.

o Kansalais- ja kansanopistojen (Osio F liitteet 12 ja 13) 1.8.2022 erilliskorotus

Vuosisidonnaisten lisien muutosten takia eräiden opettajien peruspalkkoja ja tehtäväkohtaisia palkkoja korotetaan 0,02 prosentilla. Tarkistetut peruspalkat ja muut palkkiot ilmenevät KT:n kotisivuilta osoitteesta www.kt.fi/sopimukset/ovtes/palkat-palkkiot.

o (Keskitetty erä 1.10.2022 lukien)

Erää saatetaan käyttää yleiskorotuksen lisäksi myös esim. osio- ja liitekohtaisiin perus- ja tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseen. Erän käyttö neuvotellaan 30.9.2022 mennessä ja asiasta ohjeistetaan erillisellä yleiskirjeellä lokakuussa 2022.

- **Vuosien 2023 ja 2024 kaikkia OVTES:n osiota ja liitteitä koskevat palkankorotukset:**

Ks. tarkemmin vuosien 2023 ja 2024 eriä koskevista määräyksistä sekä niiden tasoa mahdollisesti korottavista ns. perälaudasta: OVTES:n allekirjoituspöytäkirja 3–5 §.

o Yleiskorotus 1.6.2023 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 1,32 prosenttia.

Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan yleiskorotuksen mukaisesti.

o Paikallinen järjestelyerä 1.6.2023 lukien

Paikallinen järjestelyerä on 0,4 prosenttia OVTES:n palkkasummasta. Jos paikallisen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, jaosta päättää työnantaja.

o Yleiskorotus 1.6.2024 lukien

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 1,5 prosenttia.

Henkilökohtaista lisää (Osio A 11 § / KVTES II luku 11 §) korotetaan yleiskorotuksen mukaisesti.

o Paikallinen järjestelyerä 1.6.2024 lukien

Paikallinen järjestelyerä on 0,4 prosenttia OVTES:n palkkasummasta. Jos paikallisen erän jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, jaosta päättää työnantaja.

- **Vuoden 2022 merkittävimpiä tiedossa olevia osio- ja liitekohtaisia tekstimuutoksia:**

OVTES:n työaika- ja palkkausmääräyksiä on kehitetty tukemaan paremmin koulutuksen järjestämistä sekä yksinkertaistamaan ja yhdenmukaistamaan palvelussuhteen ehtoja:

- o Peruskoulun ja lukioiden ns. kiertävän opettajan palvelussuhteen ehtojen yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen 1.8.2022 lukien (Osio B Yhteiset määräykset 18 §)

- Kansalais- ja kansanopistojen (Osio F liitteet 12 ja 13) useita työaika- ja palkkausmääräyksiä on joustavoitettu 1.8.2022 lukien
- Ammatillisten oppilaitosten sivutoimisten tuntiopettajien työaika- ja palkkausmääräykset on uudistettu ja päätoimisuuden rajaa tarkennettu (Osio C 25 ja 26 §). Uusi järjestelmä voidaan ottaa käyttöön 1.8.2022 lukien. Pakottavana ne tulee ottaa käyttöön sivutoimisiin tuntiopettajiin, jotka palkataan 1.11.2022 alkaen tai sen jälkeen.
- Varhaiskasvatuksen opetushenkilön (Osio G) hinnoittelujärjestelmää on muutettu eriyttämällä päiväkodin johtajan ja apulaisjohtajan hinnoittelu toisistaan. Osiossa G on näin jatkossa uusi hinnoittelukohta ”Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja”. Hinnoittelukohtien peruspalkkojen euromäärät ovat kuitenkin samat aina 1.6.2023 saakka ellei 1.10.2022 keskitetyn erän yhteydessä toisin sovita.

Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön (Osio G) hinnoittelurakennetta on sovittu muutettavan 1.10.2022 alkaen. Muutokseen käytetään OVTES allekirjoituspöytäkirjan 2 § 3 momentin keskitettyä järjestelyerää.

Sopimusmuutosten voimaantulo

Sopimusmuutokset tulevat voimaan sopimuskauden alkaessa 1.5.2022 tai tätä myöhemmin. Kunkin muutoksen voimaantulo ilmenee tästä soveltamisohjeliitteestä sekä tämän yleiskirjeen liitteestä 3. Mikäli OVTES 2022–2025 sopimuskirjan sopimustekstissä ei ole voimaantulopäivää, on määräys tullut voimaan 1.5.2022.

Sopimuskirjat

OVTES-sopimus 2022–2025 julkaistaan KT:n internetsivuilla verkkojulkaisuna ja myös painetaan kirjamuotoon.

OVTES

OSIO A YLEINEN OSA

Sopimusmääräyksiin on tehty stilistisenä muutoksena vastaavat sairausvakuutuslain uudistuksesta johtuvat terminologiaan liittyvät muutokset kuten KVTES-sopimuksen perhevapaamääräyksiin on sovittu. Sairausloma termi on korvattu termillä *sairauspoissaolo*. Perhevapaauudistukseen liittyen on lisätty uutena termi *raskausvapaa*.

OVTES soveltamisalalla noudatetaan KVTES-sopimuksen perhevapaamääräyksiä lähtökohtaisesti sellaisenaan (ks. KVTES allekirjoituspöytäkirjan liite). OVTES-sopimukseen on sovittu omia määräyksiä perhevapaisiin liittyen siltä osin, kun OVTES:n soveltamisalan vuosilomaa korvaavat järjestelmät (keskeytys- ja vapaajaksojärjestelmä) tätä edellyttävät (ks. uusi 40 a § ja 41 § muutokset).

31 § Työaikamuodot

Määräyksen työaikamuodot on päivitetty vastaamaan OVTES:n soveltamisalalla käytössä olevia työaikamuotoja.

36 § Määräaikaisen viranhaltijan lomapäiväkorvaus

Määräyksen 1 momenttiin on lisätty täsmentävä soveltamisohje. Soveltamisohjeessa todetaan, että 1 momenttia sovelletaan, jos määräaikaisen viranhaltijan voidaan katsoa olleen palvelussuhteessa tosiasiallisesti koko lukuvuoden työajan. Tarkoituksena ei ole, että lyhyt, vain muutamaa päivää koko lukuvuoden työaikaa lyhyempi palvelussuhde, johtaa määräyksen 2 momentin soveltamiseen.

Määräyksen 2 momenttia muutettiin niin, että lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien lyhytaikaisten keskeytysaikojen arkipäivät maanantaista perjantaihin. Lauantai-päivää ei enää lasketa lomapäiväkorvausta lyhentäväksi päiväksi. Muutos tulee voimaan 1.8.2022.

40 a § Raskausvapaan ja vanhempainvapaan palkallisuus

Perhevapaamuutokseen liittyen lisättiin uusi 40 a §, joka sisältää raskausvapaan ja vanhempainvapaan palkallisuuteen liittyvät määräykset. Määräys tulee voimaan 1.8.2022 ja sitä sovelletaan perhevapaisiin, jotka määräytyvät tuolloin voimaan tulevan sosiaalivakuutuslain muutoksien mukaan. OVTES osio A 40 §:n määräystä sovelletaan, jos perhevapaat määräytyvät ennen 1.8.2022 voimaan tulevia sosiaalivakuutuslain muutoksia.

Määräyksen 1 momentti sisältää raskausvapaan palkallisuuteen liittyvät edellytykset. Määräyksessä viitataan KVTES V luvun 7 § 1 mom. sovittuihin edellytyksiin. Näitä sovelletaan OVTES soveltamisalalla sellaisenaan.

Määräyksen 2 momentti sisältää vanhempainvapaan palkkaetuisuuksiin sisältyvät määräykset. Ajanjakso, jolta on oikeus palkkaetuisuuksiin ja

edellytykset palkkaetuisuuksien maksamiseen määräytyvät sellaisenaan KVTES V luvun 8 §:n mukaan.

Määräyksen 1 ja 2 momenttiin sisältyy soveltamisohje, jonka mukaan palkkaetuisuuksien maksamisen edellytyksenä on, että henkilö on kyseisenä ajankohtana virkavapaalla. Haettua virkavapaata edellytetään myös keskeytysjärjestelmän laskennallisen vuosiloman ajalta ja kesävapajakson 34 ensimmäisen arkipäivän ajalta.

Määräyksen 3 momentissa määrätään raskausvapaan karenssiajasta. OVTES soveltamisalalla palvelussuhde katsotaan yhtäjaksoiseksi, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukuvuoden työajan päättymiseen saakka ja palvelussuhde jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

41 § Sairausvakuutuslain mukainen päivä-, äitiys-/raskaus-, isyys- ja vanhempainraha sekä eräät muut korvaukset

Määräyksen 1–2 momenttiin on tehty terminologisia muutoksia (lisätty termi *raskausraha* ja korvattu sairausloma termillä *sairauspoissaolo*).

Määräyksen 2 momenttia ei sovelleta raskaus- ja/tai vanhempainvapaaseen, jotka määräytyvät 1.8.2022 voimaan tulevien sairausvakuutuslain muutoksien mukaan. Työnantajan oikeus saada 1 momentissa määrätty sairausvakuutuslain mukainen palkkaa vastaava päivärahaosuus raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta edellyttää aina haettua ja myönnettyä virkavapaata, vaikka kyse olisi viranhaltijasta, joka ei ole vuosilomajärjestelmässä. Virkavapaata edellytetään siis myös keskeytysjärjestelmässä tai vapajaksojärjestelmässä olevalta opettajalta.

Määräyksen 3 momentin ensimmäisen kappaleen määräyksiä sovelletaan edelleen niihin perhevapaisiin, jotka määräytyvät ennen sosiaalivakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevia muutoksia.

Määräyksen 3 momenttiin on lisätty pöytäkirjamerkintä, jossa todetaan edellä mainittu muutos 2 mom. ja 3 mom. mukaisiin käytäntöihin niihin raskaus- ja vanhempainvapaisiin, jotka määräytyvät sairausvakuutuslain 1.8.2022 voimaan tulevien muutoksien mukaan.

Määräyksen 3 momenttia sovelletaan 1.8.2022 voimaan tulevien sairausvakuutuslain muutoksien vuoksi seuraavasti: Siltä osin, kun raskausrahaan oikeutetun opettajaviranhaltijan palkallinen raskaus- ja/tai vanhempainrahakausi (OVTES osio A 40 a § ja KVTES V 7 § ja 8 §) osittain tai kokonaan sijoittuu 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman tai kesävapajakson 34 ensimmäisen arkipäivän ajalle, työnantaja maksaa mainittujen raskaus- ja /tai vanhempainrahakauden osalta varsinaisen palkan lisäksi sairausvakuutuslain mukaisen päivärahaosuuden opettajalle varsinaiseen palkkaan kuulumattomana palkanosana. Opettajalta edellytetään aina haettua virkavapaata, jos työnantaja maksaa palkkaetuisuuksia raskaus- ja tai vanhempainvapaan ajalta.

Määräyksen 2 ja 3 momenttien mukaiset edellä ohjeistetut muuttuneet käytännöt tulevat sovellettavaksi ensimmäisen kerran vasta kesällä 2023 lukuunottamatta joitakin osio C:n erityistilanteita. Asiasta annetaan tarvittaessa lisäohjeistusta viimeistään kevään 2023 aikana maaliskuun loppuun mennessä.

OSIO B YLEISSIVISTÄVÄN KOULUN OPETUSHENKILÖSTÖN YHTEISET MÄÄRÄYKSET

OVTES sopimuksen 2020–2021 sisältävää yleissivistävän koulun opetushenkilöstön työaikakokeiluja koskevia määräaikaista sopimusmääräyksiä ei enää jatketa 31.7.2022 jälkeen. Kokeiluliitteen peruskoulun lisätehtäväkorvauskiintiö määräys siirretään osio B liite 1 määräykseksi 24 §.

2 § Palkkaperusteryhmä 31.7.2023 asti ja Palkkaperusteryhmä perusopetuksessa 1.8.2023 lukien

Palkkaperusteryhmien laskentaan sovellettava sopimusmääräys on voimassa 31.7.2023 asti siinä muodossa, kun se on sopimuksessa 2020–2021.

Palkkaperusteryhmien laskentaan sovellettava sopimusmääräys on sovittu muutettavan 1.8.2023 lukien. Lukuvuoden 2023–2024 alusta palkkaperusteryhmää koskevaa määräystä sovelletaan vain perusopetuksessa ja tämän mukaisesti myös määräyksen otsikointi muuttuu. Palkkaperusteryhmät lasketaan 1.8.2023 lukien aina oppilasmäärän mukaan. Vuosiluokilla 1–6 ja esiopetuksessa palkkaperusteryhmäkohtainen jakaja on 15 oppilasta ja vuosiluokilla 7–9 vastaavasti 25 oppilasta. Erityisen tuen päätöksen saaneista oppilaista lasketaan lisäksi palkkaperusteryhmät jakajalla 20. Erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat tulevat siten laskettavaksi ns. tuplana.

Palkkaperusteryhmien laskentaa koskevan sopimusmääräysmuutoksen vuoksi on useampia sopimusmääräyksiä muutettu vastaamaan muuttuneita sopimusmääräyksiä. Muutokset on selostettu näiden määräyksien kohdalla.

Palkkaperusteryhmien laskentaan ja soveltamiseen liittyvät yksityiskohtaisemmat ohjeet annetaan omalla yleiskirjeellään keväällä 2023 maaliskuun loppuun mennessä.

3 § Peruskoulun rehtorin tehtäväkohtainen palkka

1 mom.

Rehtorinviranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

Vuosiluokkia 7–9 käsittävän koulun rehtorin tai yhtenäisen peruskoulun rehtorin hinnoitteluihin oli lisätty uusi hinnoittelukohta 45 palkkaperusteryhmästä alkaen. Uutta hinnoittelukohtaa sovelletaan 1.8.2023 lukien.

OVTES 2020 - 2021 sopimukseen sisältyvää määräaikaisen soveltamisohjeen voimassa oloa on jatkettu muuttumattomana sopimuskauden lukuvouden loppuun eli 31.7.2025 asti. Soveltamisohjeen mukaan rehtoreiden palkkauksessa voidaan soveltaa palkkaperusteryhmien määrää korkeampaa hinnoittelukohtaa, jos tämä on perusteltua rehtorin alaisen muun kuin opetushenkilöstön suurella määrällä tai rehtorin hallinnollisen työn kuormittavuudella. Palkkauksessa tulisi huomioida työn vaativuus eli tehtäväkohtainen palkka ei määräydy suoraan palkkaperusteryhmien perusteella. Vähäiset muutokset palkkaperusteryhmissä eivät vaikuta palkkaan, jos tehtävän vaativuus ei muutu. Edellä mainitut linjaukset päätetään paikallisesti.

Määräyksen palkkaperusteryhmien laskentatavan muutokset ohjeistetaan yksityiskohtaisemmin yleiskirjeohjeistuksella keväällä 2023 maaliskuun loppuun mennessä.

4 § Lukion ja aikuislukion rehtorin tehtäväkohtainen palkka

Rehtorinviranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

5 § Peruskoulun tai lukion apulaisrehtorin tehtäväkohtainen palkka

Apulaisrehtorinviranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

6 § Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin viran peruspalkka

1 mom. ja 2 mom.

Oppilaanohjauksen lehtorin viran tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

6a § Lukion opinto-ohjaajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka

1 mom. ja 2 mom.

Opinto-ohjaajan viranhaltijan tai päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

6b § Lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkka

1 mom. ja 2 mom.

Lukion erityisopettajan viranhaltijan tai päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

13 § Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin viran työaika

4 mom.

Määräykseen on lisätty uusi 4 momentti. Uuden määräyksen mukaan oppilaanohjaajan viranhaltijan työnantajan 1 momentin ajan ja paikan suhteen määrättävissä oleva työaika on ylitettävissä enintään 75 tunnilla, jos oppilaanohjaajalle määrättyä opetus- ja ohjaustyötä ei ole vähennettävissä ja ylitystarve liittyy ohjaustyön ennakoimattomaan lisääntymiseen esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentumisesta johtuviin koulutuksenjärjestäjän velvoitteisiin. Työajan ylittämisestä ja tehtävistä ohjaustöistä sekä työajan sijoittamisesta sovitaan oppilaanohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät ohjaustyöt ja työajan sijoittaminen suunnitellaan erillisellä työaika-suunnitelmalla. Ylitettävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 102.

Määräys työajan ylittämisestä tulee voimaan 1.8.2022. Työajan ylittäminen on tarkoitettu mainitulla tavalla erityisiin tilanteisiin. Työajan ylittäminen edellyttää ennakollista suunnittelua ja erillistä työaika-suunnitelmaa. Työajan ylittämisestä sovitaan oppilaanohjaajan kanssa samoin kuin niistä tehtävistä, joita tehdään ja miten työaika sijoitetaan.

13a § Vuosityöaikaan otetun lukion opinto-ohjaajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika

3 mom.

Määräykseen on lisätty uusi 3 momentti. Uuden määräyksen mukaan vuosityöaika 1600 tuntia on ylitettävissä enintään 100 tunnilla, jos opinto-ohjaajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetus- tai ohjaustyötä ei ole vähennettävissä. Ylitystarpeen tulee liittyä lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämisestä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaika-suunnitelmalla ja tästä työajasta on sijoitettavissa koulun keskeytysaikaan enintään 30 tuntia. Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.

Työajan ylittäminen on tarkoitettu mainitulla tavalla erityisiin tilanteisiin. Työajan ylittäminen edellyttää ennakollista suunnittelua ja erillistä työaika-suunnitelmaa. Työajan ylittämisestä ja sen sijoittamisesta sovitaan opinto-ohjaajan kanssa samoin kuin niistä tehtävistä, joita työajalla suunnitellaan tehtävän. Työaika-suunnittelussa noudatetaan 1 mom. määräyksiä.

4 mom.

Määräykseen on lisätty uusi 4 momentti, jolla on sovittu vuosityöaikaan otettavan päätoimisen tuntiopettajan opinto-ohjaajan palvelussuhteenehdoista. Päätoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 momentin mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaika lyhyempi.

Määräykset lukion vuosityöaikaan otetun opinto-ohjaajan vuosityöajan ylittämistä ja päätoimisen tuntiopettajan palvelussuhteenehdoista tulevat voimaan 1.8.2022.

13b § Vuosityöaikaan otetun lukion erityisopettajan viranhaltijan ja päätoimisen tuntiopettajan työaika

3 mom.

Määräykseen on lisätty uusi 3 momentti. Uuden määräyksen mukaan vuosityöaika 1600 tuntia on ylittävissä enintään 100 tunnilla, jos erityisopettajalle työajankäyttösuunnitelmassa määrättyä opetus- tai muuta erityisopettajalle määrättyä työtä ei ole vähennettävissä. Ylitystarpeen tulee liittyä lukion hanketyöhön tai muihin erillistehtäviin. Vuosityöajan ylittämisestä sovitaan erityisopettajan kanssa. Ylitettävällä työajalla tehtävät työt suunnitellaan erillisellä työaikasuunnitelmalla. Työaika on sijoitettavissa kesäkeskeytysaikaan, jos se on tehtävän luonteesta johtuen välttämätöntä. Vuosityöajan ylittävä työaika korvataan tuntipalkkiolla. Yhden tunnin hinta saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 133.

Työajan ylittäminen on tarkoitettu mainitulla tavalla erityisiin tilanteisiin. Työajan ylittäminen edellyttää ennakkollista suunnittelua ja erillistä työaikasuunnitelmaa. Työajan ylittämisestä ja sen sijoittamisesta sovitaan erityisopettajan kanssa samoin kuin niistä tehtävistä, joita työajalla suunnitellaan tehtävän. Työaikasuunnittelussa noudatetaan 1 mom. määräyksiä.

4 mom.

Määräykseen on lisätty uusi 4 momentti, jolla on sovittu vuosityöaikaan otettavan päätoimisen tuntiopettajan erityisopettajan palvelussuhteenehdoista. Päätoimisen tuntiopettajan vuosityöaika on vähintään 870 tuntia lukuvuoden työaikana tai vähintään 23 tuntia viikossa. Päätoimisen tuntiopettajan paikan ja ajan suhteen valinnaisen työajan osuus määräytyy 1 momentin mukaisesti. Alle 1600 tuntia tekevän tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänelle määrätty työaika on täyttä työaika lyhyempi.

Määräykset lukion vuosityöaikaan otetun erityisopettajan vuosityöajan ylittämistä ja päätoimisen tuntiopettajan palvelussuhteenehdoista tulevat voimaan 1.8.2022.

14a § Työajan vaihtaminen

Työajan vaihtamisen määräyksen käyttöalaa laajennettiin koskemaan myös mentorointi- ja/tai tutorointityötä. Samalla sovittiin vaihdettavan tuntimäärän lisäämisestä enintään 76 tuntiin lukuvuoden aikana.

Vaihtamiseen sovelletaan kerrointa 1,5 jolloin enimmäismäärän 76 opetustunnin vaihtaminen vastaa 114 kehittämistyöajan tai mentorointi- ja /tai tutorointityön tuntia.

Opetustuntien vaihtaminen kehittämistyöaikaan tai mentorointi- tai tutorointityöhön perustuu vapaaehtoiseen sopimiseen. Opettaja ja rehtori sopivat millaisiin tehtäviin vaihdettava työaika käytetään. Työajan vaihtaminen ei muuta työaikaan sovellettavaa sopimusta (OVTES). Esimerkkinä kehit-

tämistyöajan käyttämisestä voidaan mainita opettajan osallistuminen koulutukseen tai muuhun osaamista kehittävään toimintaan. Työaikaa voidaan käyttää myös työhyvinvointia tukevaan toimintaan tai työtehtävien järjestämiseen osittaisen sairausloman tilanteissa. Mentoroinnilla tarkoitetaan uusien opettajien työhön perehdyttämistä ja tutoroinnilla muiden opettajien vertaistukea esim. opetustyön digitalisointihankkeissa. Määräystä työajan vaihtamisesta tutorointityöhön voidaan käyttää vaihtoehtona erillisellä virka- ja työehtosopimuksella sovitun tutoropettajan työajan korvaamisesta.

Määräys työajan vaihtamisen tuntimäärän lisäämisestä tulee voimaan 1.8.2022. Määräys on sovellettavissa myös päätoimiseen tuntiopettajaan.

18 § Kiertämisestä tulevan työn korvaaminen opettajalle

1 mom. Kiertävän opettajan työn lukeminen opetusvelvollisuuteen korvataan 1.8.2022 lukien uudella määräyksellä. Kiertämisestä tulevaa työtä korvataan palkkaliitteestä ilmenevällä euromääräisellä korvauksella, jos opettaja opettaa kahdessa tai useammassa toimipaikassa ja hän joutuu vaihtamaan toimipaikkaa työsuunnitelman mukaan kesken päivän. Korvausmäärää korotetaan, jos vaihtoja on päivässä enemmän kuin kaksi. Määräystä sovelletaan myös päätoimisiin tuntiopettajiin sekä yhteispäätoimisiin, jos kyseessä on saman koulutuksenjärjestäjän peruskoulu/lukio.

Soveltamisohjeen mukaan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että toimipaikkojen välinen etäisyys on vähintään 2 kilometriä.

2 mom. Poikkeuksellisesti määräystä voidaan soveltaa myös, vaikka vaihtoja ei olisi kesken päivän. Määräyksen soveltamisen edellytyksenä on tällöin paikalliseen koulutuksenjärjestämiseen liittyvät erityisolosuhteet. Tällaisina poikkeamissyinä ovat esimerkiksi toimipaikkojen väliset pitkät etäisyydet tai saaristo-olosuhteet, jolloin oppilaiden/opiskelijoiden vähäisen määrän vuoksi kiertävien opettajien käyttäminen on välttämätöntä. Toimipaikkojen välisen etäisyyden tulee olla vähintään 40 km. Euromääräinen korvaus maksetaan korotettuna, jos toimipaikkoja on kolme tai enemmän. Samoin korotettua korvausta maksetaan, jos toimipaikkojen välinen etäisyys on vähintään 80 km.

3 mom. Jos opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän täytyminen sitä edellyttää tai jos määräystä sovelletaan päätoimiseen tuntiopettajaan, jonka opetusvelvollisuus on vajaa, korvaus on luettavissa opetusvelvollisuuteen. Määräyksen 3 momentti sisältää kaavan, jolla euromääräinen korvaus muunnetaan opetustunneiksi. Laskennasta annetaan yksityiskohdaisempi ohjeistus syksyn 2022 aikana.

Kiertämisestä tulevan työn määräyksellä korvataan opettajalle nimenomaisesti useammasta toimipaikassa opettamisesta tulevaa rasisusta. Määräys ei korvaa KVTES liite 16 mukaan määräytyvää matkakustannusten korvausta.

19 § Koulu/oppilaitos- ja kuntakohtainen lisätehtävä

- 1 mom. Määräyksen käyttöalaa on laajennettu mentorointi- ja tutorointityöhön.
- 2 mom. Perusopetuksessa lisätehtävien euromääräisiä palkkioita korotetaan 1.6.2022 lukien 2,0 %.
- 5 mom. ja 6 mom. Lukiossa ja aikuislukiossa lisätehtävien euromääräisiä palkkioita korotetaan 1.6.2022 lukien 2,0 %.
- 7 mom. Sopimusmääräyksen voimassaoloa on jatkettu sopimuskauden lukuvuoden loppuun 31.7.2025 asti.
- Tarkistetut palkkiot ilmenevät palkkataulukoista (www.kt.fi).

OSIO B, LIITE 1 PERUSKOULU

2 § Lehtorin (aineenopettajan) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (27 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

3 § Erityisopetuksen opettajan (erityisluokanopettaja ja erityisopettaja) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (27 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

4 § Luokanopettajan (luokanopetus) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (27 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

5 § Esiluokanopettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (27 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

8 § Koulun johtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajanviran haltijalle

- 1 mom.- 4.mom. Sopimusmääräyksiin on lisätty soveltamisohje, joka liittyy 1.8.2023 voimaan tulevaan palkkaperusteryhmien laskentatavan muutokseen. Tähän

liittyen yksityiskohtaisempi ohjeistus annetaan kevään 2023 aikana maaliskuun loppuun mennessä.

5 mom. Sopimusmääräyksen voimassaoloa on jatkettu sopimuskauden lukuvuoden loppuun 31.7.2025 asti.

9 § Apulaisjohtajan tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen, kun tehtävät on määrätty opettajanviran haltijalle

1 mom. – 4 mom. Momentin 4 määräykseen on lisätty 1.8.2023 voimaan tulevaan palkkaperusteryhmien laskentatavan muutokseen liittyvä pöytäkirjamerkintä. Tähän liittyen yksityiskohtaisempi ohjeistus annetaan kevään 2023 aikana maaliskuun loppuun mennessä.

Määräaikaista soveltamisohjetta (1–4 momentit) on jatkettu sopimuskauden lukuvuoden loppuun 31.7.2025 asti.

5 mom. Sopimusmääräyksen voimassaoloa on jatkettu sopimuskauden lukuvuoden loppuun 31.7.2025 asti.

16 § AV-välineiden hoitotyö ja tietotekniikkavastaavan työ

1 mom. Määräystä on täsmennetty vastaamaan 1.8.2023 voimaan tulevaa palkkaperusteryhmien laskentatapaa koskevaa muutosta. Lukion palkkaperusteryhmiä ei enää lasketa. Jos vuosiluokkien 7–9 koululla ja lukiolla on yhteinen AV-välineistö, jota peruskoulun opettaja on määrätty hoitamaan, on opetusvelvollisuuteen luettava vuosiviikkotuntimäärä aina 1,5. Määräysmuutos tulee voimaan 1.8.2022.

17 § Oppilaskunnan ohjaustyö

Määräykseen on lisätty 1.8.2023 voimaan tulevaan palkkaperusteryhmien laskentatavan muutokseen liittyvä pöytäkirjamerkintä. Tähän liittyen yksityiskohtaisempi ohjeistus annetaan kevään 2023 aikana maaliskuun loppuun mennessä.

24 § Perusopetuksen lisätehtäväkorvauskiintiö

Määräys on sisällytetty aikaisemmin sopimuksesta 2012–2013 lukien Yleisivistävän koulun opetushenkilöstön työaikakokeiluliitteeseen. Määräys on siirretty toistaiseksi voimassa olevaksi kirjamääräykseksi 1.8.2022 lukien. Määräyksen käyttöönotto edellyttää sopimista asianomaisen luottamusmiehen kanssa.

**OSIO B, LIITE 2
LUKIO****1 § Lehtorin (aineenopettajan) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka**

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (14 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

**OSIO B, LIITE 3
AIKUISLUKIO****2 § Lehtorin (aineenopettajan) hinnoittelutunnukset ja peruspalkka**

Opettajaviranhaltijoiden ja tuntiopettajien (11 §) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 %.

**OSIO C
AMMATILLISEN OPPILAITOKSEN OPETUSHENKILÖSTÖ****1 § Soveltamisala**

3 mom.

Musiikin toisen asteen ammatillisiin tutkintoihin (musiikkialan perustutkinto) johtavassa koulutuksessa opettajien palvelussuhteen ehdot määräytyvät edelleen osion F liitteen 10 mukaan. Vuosityöaikajärjestelmän soveltamisesta on mahdollista sopia OVTES A 3 §:n 2 momentin mukaisella valtuutuksen nojalla tehdyllä omalla virkaehtosopimuksella.

4 mom.

Yhteispäätöimisiä tuntiopettajia koskeva määräys on muutettu toistaiseksi voimassa olevaksi. OVTES 2018-2019 -sopimuksessa olleet osio C yhteiset määräykset, osio C liitteet 4–9 ja osio E määräykset sekä yleiskorotuksella korotetut liitteiden 4–9 palkkataulukot löytyvät KT:n www-sivuilta.

2 § Rehtorin palkka ja opetustuntimäärä

1 mom. Rehtorin peruspalkka

Rehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

3 § Apulaisrehtorin palkka ja opetustuntimäärä

Apulaisrehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

7 § Opettajan palkka

Opettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

8 § Opinto-ohjaajan palkka

Opinto-ohjaajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

17 § Ammatillisessa oppilaitoksessa annettava lukion opetussuunnitelman mukainen opetus

Sopimusmääräys on muutettu toistaiseksi voimassa olevaksi.

18 § Opettajan vapaajaksot

2 mom.

Määräyksen 2 momenttia on täsmennetty siten, että E-osiosta vuosityöaikaan siirtyneen opettajan kanssa voidaan sopia, että vapaajaksojen määrä määräytyy 18 § 1 momentin mukaan.

25 § Päätoiminen tuntiopettaja

2 mom.

Määräyksen 2 momentin soveltamisohjetta on muutettu. Tuntiopettaja katsotaan päätoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä vähintään 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin 15 tuntia viikossa. Työaikasuunnittelun kannalta tämä tarkoittaa sitä, että jos opettajan työaika täyttää em. sidotun työajan vähimmäistuntimäärät, vahvistetaan siinä tapauksessa sitomaton työaika 12 § 1 mom. mukaisesti.

Esimerkki 1

Tuntiopettaja palkataan ajalle 15.8.2022–18.12.2022. Työaikasuunnitelmassa hänelle vahvistetaan tuolle ajalle sidottua työtä keskimäärin 15 tuntia/viikko ja sitomatonta työtä 5 tuntia/viikko. Kokonais työaika tällöin on keskimäärin 20 tuntia/viikko. Opettaja on päätoiminen.

Sitomatonta työtä esimerkin tilanteessa vahvistetaan vähintään C 12 § 1 mom. mukaisesti.

Esimerkki 2

Tuntiopettaja palkataan koko työvuodelle 1.1.2023–31.12.2023. Työaikasuunnitelmassa hänelle vahvistetaan tuolle ajalle sidottua työtä 550 tuntia ja sääntelemätöntä työtä 250 tuntia. Sidotun ja sääntelemättömän työajan yhteismäärä on 800 tuntia, joten opettaja on päätoiminen.

Sitomattoman työajan vähimmäismäärä lasketaan sidotusta työajasta ($550 \text{ tuntia} * 33,3 \% = 183 \text{ tuntia}$). OVTES:n 12 § 1 momentin mukaan työajasta vähintään 25 % osalta opettaja saa valita työn tekemisen ja paikan. Eli sidotun ja sitomattoman työajan yhteismäärästä ($550 + 183 = 733 \text{ tuntia}$) laskettuna 25 % on 183 tuntia.

26 § Sivutoiminen tuntiopettaja

Sivutoimisia tuntiopettajia koskevat sopimusmääräykset ovat muuttuneet sekä palkkauksen että työaikajärjestelmän osalta.

1 mom.

Pääsääntönä on, että tuntiopettaja on sivutoiminen, kun työaika on alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa. Soveltamisohjeessa on lisäksi täsmennetty määräystä siten, että tuntiopettaja katsotaan sivutoimiseksi, mikäli hänellä on sidottua työtä alle 600 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 15 tuntia viikossa.

Sivutoimisiin tuntiopettajiin sovelletaan lisäksi OVTES:n osio A:n 30 §:n määräystä palkkauksesta lyhytaikaisessa palvelussuhteessa. Sen mukaan tilanteessa, jossa määräaikaisen viranhaltijan palvelussuhde kestää enintään viisi oppilaitoksen työpäivää, palkkaus määräytyy tuntipalkkiona tuntiopettajia koskevien palkkioperusteiden mukaan.

Esimerkki 1

Tuntiopettaja palkataan ajalle 15.8.2022–18.12.2022. Työaikasunnitelmassa hänelle vahvistetaan tuolle ajalle sidottua työtä keskimäärin 13 tuntia/viikko, sitomatonta työtä 3 tuntia/viikko ja sääntelemätöntä työtä 2 tuntia/viikko. Kokonaistyöaika on tällöin 18 tuntia/viikko. Opettaja on sivutoiminen.

Esimerkki 2

Tuntiopettaja palkataan koko työvuodelle 1.1.2023–31.12.2023. Työaikasunnitelmassa hänelle vahvistetaan tuolle ajalle sidottua työtä 520 tuntia, sitomatonta työtä 120 tuntia ja sääntelemätöntä työtä 80 tuntia. Vuosityöaika tällöin on 720 tuntia. Opettaja on sivutoiminen.

Sääntelemättömän työajan käytössä täytyy huomioida C 12 §:n soveltamisohje, jossa on kuvattu ne työtehtävät, jotka voivat olla sääntelemättömiä.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan vähintään OVTES:n palkkaliitteen mukainen tuntipalkkio jokaiselta tehdyltä työtunnilta. Tuntipalkkion määrittämisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan kokemus, taidot ja kyky, joiden vaikutus tuntipalkan suuruuteen määritellään paikallisesti. Tuntipalkkiot sisältävät myös lomapäivien palkan ja lomarahana osuuden. Lisäksi tuntipalkkiossa on huomioitu vuosisidonnaisen lisän laskennallinen korotus, joten OVTES osio A:n vuosisidonnaiseen lisään liittyviä määräyksiä ei sivutoimisiin tuntiopettajiin sovelleta.

Uudet sivutoimisen tuntiopettajan sopimusmääräykset voi ottaa käyttöön aikaisintaan 1.8.2022 alkaen. Sivutoimiset tuntiopettajiin, jotka palkataan 1.11.2022 alkaen tai sen jälkeen, sovelletaan uusia määräyksiä. Viimeistään 1.8.2023 sovelletaan sopimusmääräyksiä sivutoimisiin tuntiopettajiin, jotka on palkattu ennen uuden sopimusmääräyksen voimaan tuloa vakituiseen tai määräaikaiseen palvelussuhteeseen OVTES 2020–2021 osion C tuntiopettajien sopimusmääräyksillä. Kalenterivuosisuunnittelussa tarkoituksenmukainen ajankohta, jolloin vanhoilla sopimusmääräyksillä palkatut sivutoimiset tuntiopettajat siirretään uuteen järjestelmään, on 1.1.2023.

2 mom.

Sopimusmääräystä epäpätevyysalennuksista sovelletaan edelleen sivutoimisiin tuntiopettajiin osion A II luvun 8 §:n mukaisesti.

3 mom.

Sivutoimisten tuntiopettajien uudet hinnoittelutunnukset ovat 4 11 07 04 1 Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto, 4 11 07 04 2 Soveltuva korkeakoulututkinto, insinööriin tai rakennusarkkitehdin tutkinto, 4 11 07 04 3 Soveltuva opistoasteen tutkinto ja 4 11 07 04 4 Muu soveltuva tutkinto tai koulutus. Uusien hinnoittelutunnusten mukaiset tuntipalkkiot löytyvät OVTES:n palkkaliitteestä.

4 mom.

Opettajalle tehdään ennen työtehtävien aloittamista kirjallinen työaikasunnitelma, esimerkiksi sähköpostitse. Suunnitelmassa vahvistetaan opettajan koko työaika (sidottu, sitomaton, säätelemätön) huomioiden mm. työtehtävien ennakoitavuus. Muuta määrämuotoisuuden vaatimusta ei työaikasunnitelman laadinnassa ole.

Sivutoimisen tuntiopettajan työaika jaetaan sidottuun, sitomattomaan ja sääntelemättömään työaikaan. Enää ei määritellä erillistä oppitunnin käsitettä (tai oppitunnin pituutta) palvelussuhteen ehtoihin vaikuttavana tekijänä. ”Opetus”, ”ohjaus” tai vastaava työaikalajittelun mukainen käsite voi olla käytössä työaikasunnittelussa ja seurannassa, mutta niiden sisältämät työtunnit ovat palvelussuhteen ehtojen kannalta samanarvoisia kuin muidenkin työaikalajien tunnit.

Taukoja tulee sisältyä työpäivään niin, että työsuojelullinen näkökulma toteutuu. Lyhyitä taukoja (vrt. entinen ”välitunti”) ei siis tarvitse lähtökohtaisesti suunnitella työpäivälle. Jos lyhyitä taukoja (max 15 minuuttia) kuitenkin sisältyy työpäivään eikä opettaja voi tauolla tosiasiallisesti irtautua sidotun työajan tehtävistä, luetaan taukokin sidotuksi työajaksi. Niiden aikana opettaja on työnantajan käytettävissä esimerkiksi opiskelijoiden kasvatus- ja ohjaustehtäviin, pikapalavereihin ja muuhun yhteydenpitoon, kopiointiin, oppitunneille siirtymiseen ym. tehtäviin tilanteen ja tarpeen mukaan.

Vähintään vuodeksi palkatulle sivutoimiselle tuntiopettajalle suunnitellaan töitä enintään 40 viikolle / 200 työpäivälle. Opettajan kanssa voidaan sopia työviikkojen/työpäivien määrästä toisin.

Opettajan tehtävänä on ilmoittaa työaikasunnitelmaan resursoidut toteutuneet työtunnit paikallisesti sovitulla tavalla esihenkilölle. Tämä ilmoitus tarvitaan myös palkanmaksua varten.

5 mom.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan epämukavan työajan lisää 5 momentin mukaisesti.

OSIO F TAITEEN PERUSOPETUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ

OSIO F LIITE 10 MUSIIKKIOPPILAITOS

1 § Rehtorin ja apulaisrehtorin tehtäväkohtainen palkka

Rehtorin ja apulaisrehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

2 § Musiikin perusopetuksen opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

3 § Ammatillisen koulutuksen (II aste) opettajan hinnoittelutunnus ja peruspalkka

Opettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

III Tuntiopettajien palkka ja työaika

Tuntiopettajien määräyksiä on selkeytetty jakamalla määräykset koskemaan päätoimisia tuntiopettajia ja sivutoimisia tuntiopettajia. Lisäksi määräyksissä on selkeytetty päätoimisen tuntiopettajan muun työnantajan määräämien tehtävien määräyksiä. Selkeytyksillä ei ole tulkintaa muuttavia muutoksia.

9 § Päätoimisen tuntiopettajan palkka ja opetusvelvollisuus

Päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

10 § Päätoimisen tuntiopettajan muut työnantajan määräämät tehtävät.

Päätoimisen tuntiopettajan työnantajan määräämän muun kuin opetustyön määräyksiä on selkeytetty. Työnantaja voi määrätä päätoimiselle tuntiopettajalle virkaan kuuluvien tehtävien, oppituntien ja oppituntiin liittyvien tehtävien lisäksi lautakunta- tai suunnittelu-tehtäviä tai 6 § 3 mom. mukaista muuta työtä. Tällöin kultakin tunnilta maksetaan tuntipalkkio, joka lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti. Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu on kuitenkin velvollinen tekemään 6 § 3 mom. mukaista muuta työtä ilman erillistä korvausta 8 tuntia. Vähintään lukukauden työajaksi otetulla vastaava velvoite on 4 tuntia.

11 § Sivutoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ja tuntipalkkio (ks. palkkaliite)

Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkiota korotetaan 1.6.2022 lukien 2,0 %:n yleiskorotuksella.

OSIO F LIITE 11 LASTEN JA NUORTEN TAIDEKOULU

1 § Rehtorin palkka

Rehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

3 § Opettajan palkka

Opettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

9 § Tuntipalkkiot

Tuntiopettajan tuntipalkkiota korotetaan 1.6.2022 lukien 2,0 %:n yleiskorotuksella.

OSIO F
LIITE 12 KANSALAI SOPISTO**1 § Rehtorin ja apulaisrehtorin tehtäväkohtainen palkka**

Rehtorin ja apulaisrehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)**3 § Suunnittelijaopettajan tehtäväkohtainen palkka ja hinnoittelutunnukset**

Opettajan ja suunnittelijaopettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

Vuosisidonnaisen lisän 8 vuoden perusteella maksettu 1 prosenttiyksikkö siirretään 1.8.2022 lukien 5 vuoden perusteella maksettavaan vuosisidonnaiseen lisään. Tämän vuoksi peruspalkkaa ja tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.8.2022 lukien 0,02 %:lla (ks. palkkaliite).

4 § Vuosisidonnainen lisä

Vuosisidonnaisen lisän 8 vuoden perusteella maksettu 1 prosenttiyksikkö siirretään 1.8.2022 lukien 5 vuoden perusteella maksettavaan vuosisidonnaiseen lisään. Vuosisidonnaisen lisän prosentit 1.8.2022 lukien ilmenevät tämän määräyksen vuosisidonnaisen lisien taulukosta.

6 § Opettajan vuotuinen työaika ja opetustuntimäärä

4 mom. Opettajalle on lisätty oppituntien ylitysmahdollisuus. Ylitysmahdollisuus koskee vain opitunteja ja ylimääräisestä opetuksesta on sovittava opettajan kanssa erikseen. Oppituntien ylitys voi olla enintään 150 tuntia lukuvuodessa. Ylimääräinen opetus korvataan tuntipalkkiona siten, että yhden tunnin hinta saadaan jakamalla opettajan varsinainen kuukausipalkka luvulla 103. Ylitysmahdollisuus ei koske muun työn tunteja.

9 § Suunnittelijaopettajan työaika

1 mom. Määräystä on päivitetty vastamaan suunnittelijaopettajan tosiasiallista tehtäväkuva. Suunnittelijaopettajan työ jakaantuu edelleen opetukseen ja muuhun työnantajan määräämään työhön. Opetustunteja suunnittelijaopettajalla on 530 tai 580 tuntia lukuvuodessa. Suunnittelijaopettajalla voi olla myös laskettu painotettu opetusvelvollisuus, jos hän opettaa aineita, joissa on eri opetusvelvollisuus. Muun työn määrä (620–670) tuntia saadaan siten, että 1200 tunnista vähennetään 530 tuntia tai 580 tuntia riippuen suunnittelijaopettajan opetusvelvollisuudesta. Jos suunnittelijaopettajalle on laskettu painotettu opetusvelvollisuus, muun työn määrä saadaan, kun 1200 tunnista vähennetään painotettu opetusvelvollisuus.

Määräykseen on lisätty mahdollisuus vaihtaa opetusta muuhun työhön siten, että yksi vähennetty opetustunti lisää muuta työtä 1,5 tuntia. Vaihtaminen perustuu työnantajan

ja opettajan yhdessä sopimiseen ja siitä sovitaan aina lukuvuodeksi kerrallaan. Opetustunteja voidaan vaihtaa muuhun työhön enintään 280 tuntia lukuvuodessa.

Määräykseen on lisätty myös esimerkki siitä, kuinka opetustuntien vaihtaminen muuhun työhön vaikuttaa suunnittelijaopettajan vuotuisen sidottuun työaikaan. Opettajan vuotuinen sidottu työaika lukuvuoden aikana voi vaihdella sen mukaisesti kuinka paljon opettaja opettaa. Omien oppituntien valmistelu ja jälkikäteistyöt tehdään jatkossakin sidotun työajan ulkopuolisena aikana.

10 § Suunnittelijaopettajan opetustuntimäärästä poikkeaminen

Työnantaja sekä opettaja ja/tai häntä edustava luottamusmies voivat yhdessä sopia toistaiseksi tai määräajaksi, että suunnittelijaopettajan edellä 4 §:n mukaiset vuosisidonnaiset lisät ovat samat kuin päätoimisen tuntiopettajan. Määräyksestä on poistettu mahdollisuus olla soveltamatta opetustuntien enimmäismäärää.

14 § Määrävuosikorotus

Määrävuosikorotukseen on lisätty porrastuksia nykyisen yhden lisäksi. Nykyisen 3 vuoden 6 %:n korotuksen lisäksi vähintään keskimäärin 16 tuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa tai jossakin muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio ja vastaavasti 7 vuotta opettaneelle 4 % korkeampi tuntipalkkio. Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella soveltaen Osio A 12 § 2 mom. soveltamisohjeen ensimmäistä kappaletta.

19 § Matkakustannusten korvaukset

Tuntiopettajan matkakustannusten korvaaminen tuntiopettajan asunnon tai toimipaikan ja opiston toimipisteen välillä korvataan jatkossa samalla lailla tuntiopettajan asunnon sijaintikunnasta riippumatta. Matkakustannusten korvaamisen omavastuun kilometrirajaa on nostettu. Matkakustannukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen korvataan siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin. Työnantaja voi kuitenkin harkintansa mukaan maksaa matkakustannusten korvaukset myös omavastuun kilometrirajan osalta osittain tai kokonaan. Päiväraha maksaminen on poistettu pykälästä.

Muilta osin tuntiopettajan matkakustannusten korvaukset määräytyvät edelleen KVTES:n matkakustannusten korvaus liitteen mukaisesti.

OSIO F LIITE 13 KANSANOPISTO

1 § Rehtorin tehtäväkohtainen palkka

Rehtorin tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa 1 (ks. palkkaliite)

Kansanopiston työaikavaihtoehdon 1 hinnoittelutunnukset ja peruspalkkaa koskevat sopimusmääräykset poistetaan 31.7.2022. Ko. opettajiin sovelletaan 1.8.2022 alkaen työaikavaihtoehdon 2 palkkausmääräyksiä. Jos toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan opettajaan sovelletaan työaikavaihtoehdon 1 palkkausmääräyksiä lukuvuonna 2021–2022, sovelletaan opettajan hinnoittelutunnukseen, peruspalkkaan ja vuosisidonnaisiin lisiin edelleen OVTES 2021-2022 työaikavaihtoehdon 1 palkkausmääräyksiä. Kansanopisto, jossa työaikavaihtoehdot 1 on ollut käytössä lukuvuonna 2021–2022 voi tarvittaessa soveltaa tätä työaikaa ja palkkausmääräyksiä myös uusiin opettajiin. Työaikavaihtoehdossa 1 olevan opettajan palkkaa tarkistetaan vastaavilla yleiskorotuksilla kuin tämän liitteen kokonaistyöajassa (7 §) olevien opettajien.

3 § Opettajan työaika vaihtoehdossa 1

Kansanopiston työaikavaihtoehdon 1 työaikamääräykset poistetaan 31.7.2022. Ko. opettajiin sovelletaan 1.8.2022 alkaen työaikavaihtoehdon 2 työaikamääräyksiä. Jos toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan opettajaan sovelletaan työaikavaihtoehdon 1 työaikamääräyksiä lukuvuonna 2021–2022, sovelletaan opettajan työaikaan edelleen OVTES 2020–2021 työaikavaihtoehdon 1 määräyksiä. Kansanopisto, jossa työaikavaihtoehdot 1 on ollut käytössä lukuvuonna 2021–2022 voi tarvittaessa soveltaa tätä työaikaa ja palkkausmääräyksiä myös uusiin opettajiin.

4 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka työaikavaihtoehdossa 2 (ks. palkkaliite)

Opettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

Vuosisidonnaisen lisän 8 vuoden perusteella maksettu 1 prosenttiyksikkö siirretään 1.8.2022 lukien 5 vuoden perusteella maksettavaan vuosisidonnaiseen lisään. Tämän vuoksi peruspalkkaa ja tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.8.2022 lukien 0,02 %:lla (ks. palkkaliite).

Määräyksen soveltamisohje on poistettu opettajan työaikavaihtoehdon 1 poistumisen johdosta (ks. 2 § ja 3 §).

5 § Vuosisidonnainen lisä

Vuosisidonnaisen lisän 8 vuoden perusteella maksettu 1 prosenttiyksikkö siirretään 1.8.2022 lukien 5 vuoden perusteella maksettavaan vuosisidonnaiseen lisään. Vuosisidonnaisen lisän prosentit 1.8.2022 lukien ilmenevät tämän määräyksen vuosisidonnaisen lisien taulukosta.

11 § Määrävuosikorotus

Määrävuosikorotukseen on lisätty porrastuksia nykyisen yhden lisäksi. Nykyisen 3 vuoden 6 %:n korotuksen lisäksi vähintään keskimäärin 16 tuntia opettavalle tuntiopettajalle, joka on 5 vuotta opettanut vähintään keskimäärin 16 tuntia viikossa joko omassa

tai jossakin muussa kansalaisopistossa, maksetaan 4 % korkeampi tuntipalkkio ja vastaavasti 7 vuotta opettaneelle 4 % korkeampi tuntipalkkio. Määrävuosikorotuksen vaikutus tuntipalkkaan lasketaan tuntipalkkiosta ja aiempien määrävuosikorotusten summasta. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella soveltaen Osio A 12 § 2 mom. soveltamisohjeen ensimmäistä kappaletta.

10 § Tuntipalkkiot

Tuntiopettajan tuntipalkkiota korotetaan 1.6.2022 lukien 2,0 %:n yleiskorotuksella.

16 § Matkakustannusten korvaukset

Tuntiopettajan matkakustannusten korvaaminen tuntiopettajan asunnon tai toimipaikan ja opiston toimipisteen välillä korvataan jatkossa samalla lailla tuntiopettajan asunnon sijaintikunnasta riippumatta. Lisäksi omavastuun kilometrirajaa on nostettu. Matkakustannukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen korvataan siltä osin kuin matka ylittää kaksikymmentä kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin. Työnantaja voi kuitenkin harkintansa mukaan maksaa matkakustannusten korvaukset myös omavastuun kilometrirajan osalta osittain tai kokonaan. Päiväraha maksaminen pykälästä on poistettu.

Muilta osin tuntiopettajan matkakustannusten korvaukset määräytyvät edelleen KVTES:n matkakustannusten korvaus liitteen mukaisesti.

OSIO G VARHAISKASVATUKSEN OPETUSHENKILÖSTÖ

7 § Palkkahinnoittelu

Varhaiskasvatusyksikön johto- ja esimiestehtävät:

OVTES 2020–2021:n mukainen hinnoittelu Varhaiskasvatusyksikön johto- ja esimiestehtävät (45000020) on jaettu kahdeksi uudeksi hinnoittelukohtaksi:

- Uuteen OVTES 2022–2025 mukaiseen **Päiväkodin johtaja (45000020)** -hinnoitteluun kuuluvat ne, joiden päätehtävänä on varhaiskasvatuslain 540/2018 mukaisissa päiväkodin johtajan tehtävissä toimiminen. Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.
- Uuteen OVTES 2022–2025 mukaiseen **Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja (45000030)** -hinnoitteluun kuuluvien päätehtävänä on varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajana toimiminen. Apulaisjohtajan tehtäviin kuuluu johtaminen ja/tai henkilöstön välittömänä esimiehenä toimiminen, kuitenkin ilman varsinaista varhaiskasvatuslain 540/2018 mukaista päiväkodin johtajan kokonaisvastuuta. Hinnoittelukohtaan voivat kuulua jatkuvasti välittöminä esimiehinä toimivat vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat ja jatkuvasti esimiehinä toimivat varajohtajat Tehtäviin voi kuulua myös osallistumista opetus- ja kasvatustyöhön.

Edellä mainittuihin uusiin hinnoittelukohtiin voi sijoittua vain aiemmin OVTES 2020-2021 mukaisen hinnoittelun 45000020 piirissä olleet. Hinnoittelukohdan piirissä on ollut mm. varhaiskasvatuksen opettaja, jolle on tehty virkamääräys tai määräaikaisesti muutettu työsopimusta esimiestehtävien ajaksi esimerkiksi koko toimintavuoden ajaksi. Sen sijaan tähän palkkahinnoittelukohtaan ei ole kuulunut esim. palkkahinnoittelukohdassa 05VKA044 varajohtajana oleva varhaiskasvatuksen opettaja (ei jatkuva esimiestehtävä), joka sijaistaa esim. vuosilomien ajan päiväkodin johtajaa. Tällöin tehtäväkohtainen palkka määräytyy OVTES:n osion G II luvun 5 §:n mukaan, jollei tilapäistä tehtävämuutosta ole huomioitu tehtäväkohtaisessa palkassa.

Hinnoittelukohtien eriyttäminen on vain palkkahallintotekninen toimenpide ainakin 30.9.2022 asti. OVTES allekirjoituspöytäkirjan 2 § 3 momentin mukainen keskitetty erä voi vaikuttaa ko. ryhmien palvelussuhteen ehtoihin eriyttävästi 1.10.2022 lukien.

Päiväkodin johtajan ja varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajan hinnoitteluiden eriyttämisellä ei ole vaikutusta ko. hinnoittelukohtiin sijoitettujen tehtäviin tai vastuisiin.

Uusien hinnoitteluryhmien Päiväkodin johtaja (45000020) ja Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja (45000030) tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia. Taannehtivasti maksetuissa korotuksissa sovelletaan OVTES allekirjoituspöytäkirjan 11 §:ää tarkistettujen palkkioiden maksamisesta.

Varhaiskasvatuksen asiantuntijatehtävät:

OVTES 2020–2021:n mukaisen hinnoittelun Varhaiskasvatuksen asiantuntijatehtävät (45000042) nimeksi on muutettu **Varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi** vastaamaan selkeämmin varhaiskasvatustilakia. Tekstistä on myös poistettu viittaus KVTES:n hinnoitteluun, sillä KVTES:n piirissä olevien epäpätevien opettajien peruspalkka määräytyy 1.5.2022 lukien OVTES:n hinnoittelun mukaisesti. Nimen muutoksella ei ole vaikutusta tehtäviin ja vastuisiin eikä hinnoittelun koodi muutu (45000042).

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatustehtävät:

OVTES 2020–2021:n mukaisen hinnoittelun Varhaiskasvatuksen asiantuntijatehtävät (45000044) nimeksi on muutettu **Varhaiskasvatuksen opettajaksi** vastaamaan selkeämmin varhaiskasvatustilakia. Tekstistä on myös poistettu viittaus KVTES:n hinnoitteluun, sillä KVTES:n piirissä olevien epäpätevien opettajien peruspalkka määräytyy 1.5.2022 lukien OVTES:n hinnoittelun mukaisesti. Nimen muutoksella ei ole vaikutusta tehtäviin ja vastuisiin eikä hinnoittelun koodi muutu (45000024).

Opettajan tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 1.6.2022 lukien yleiskorotuksella. Korotuksen suuruus on 46 euroa, kuitenkin vähintään 2,0 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön 1.6.2022 yleiskorotuksella tarkistettut peruspalkat ilmenevät OVTES:n palkkaliitteestä, johon ne on siirretty osiosta G.

KT ja OAJ selvittävät ja sopivat Osio G:n hinnoittelurakennetta koskevista muutoksista OVTES:n allekirjoituspöytäkirjan 10 § mukaisesti Osion G palkkausjärjestelmätyöryhmässä. Muutokseen käytetään OVTES allekirjoituspöytäkirjan 2 § 3 momentin mukaista keskitettyä erää 1.10.2022 lukien. KT tiedottaa syksyllä 2022 yleiskirjeellä työryhmän sopimista muutoksista.